

1. Vysvětlete úsudek v níže uvedeném rozhodnutí ÚS

II.ÚS 2957/14 #1

Zemánek Jiří

STĚŽOVATEL - FO

20. 10. 2015

Usnesení

Jakkoli má Ústavní soud pochopení pro všechno to, co se událo v kontextu s odsouzením stěžovatele, nelze odhlížet od skutečnosti, že po obnově státního zřízení respektujícího lidská práva, mohlo být přistoupeno k nápravě jen některých škod, které vznikly v době nesvobody. Není totiž v hospodářských možnostech státu, vzhledem k délce nedemokratického období a rozsahu porušování lidských práv, napravit, resp. odškodnit v nynější době v plné výši veškerá protiprávní jednání, kterých se stát tehdy na svých občanech dopustil. Proto byla zvolena cesta náhrad jen za určitá poškození, u nichž výraznou roli hrála symbolická dimenze tohoto aktu (viz zákony č. 119/1990 Sb. a č. 198/1993 Sb.). Ze snahy zákonodárce zakotvit v právním řádu prostředek, kterým by alespoň částečně přispěl ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem, nelze ovšem vyvozovat, že by byl dán právní nárok na náhradu křivdy jako takové.

Pokud soudy v napadených řízeních dospěly k závěru, že nárok stěžovatele uplatněný žalobou nemá oporu v zákoně, není úkolem Ústavního soudu tento jejich řádně odůvodněný právní závěr, s nímž se stěžovatel neztotožňuje, v řízení o ústavní stížnosti jakkoliv přehodnocovat. Absence právní úpravy, na základě níž by stěžovateli bylo možné poskytnout odpovídající peněžní satisfakci, není odmítnutím spravedlnosti, nýbrž výrazem adekvátního zhodnocení důsledků volnosti uvážení zákonodárce.

2. Vysvětlete úsudky v níže uvedeném rozhodnutí ÚS

III.ÚS 880/15 #1 K přesunu důkazního břemene v diskriminačních sporech dle § 133a občanského soudního řádu; k náležitému vypořádání se s námitkami

Filip Jan STĚŽOVATEL - FO 8. 10. 2015 Nález

24. K ustanovení § 133a občanského soudního řádu (byť ve znění ke dni 21. 5. 2006) se vyslovil Ústavní soud též v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 37/04 ze dne 26. 4. 2006 (419/2006 Sb., N 92/41 SbNU 173), v němž posuzoval ústavnost institutu přesunu důkazního břemene. Z něj vyplývá, že osobě, která se cítila být diskriminována, nestačí pouze tvrdit, že došlo k diskriminačnímu jednání. "Tato osoba v soudním řízení musí nejen tvrdit, ale i prokázat, že s ní nebylo zacházeno obvyklým, tedy neznevýhodňujícím způsobem. Neprokáže-li toto tvrzení, nemůže v řízení uspět. Dále pak musí tvrdit, že znevýhodňující zacházení bylo motivováno diskriminací (pozn. aut.: zde na základě rasového nebo etnického původu). Tuto motivaci ovšem prokazovat nemusí, ta se v případě důkazu odlišného zacházení předpokládá, je však vyvrátitelná, prokáže-li se (dokazováním) opak. Ostatně požadavek, aby strana žalující musela prokazovat, že byla diskriminována právě a výlučně pro svůj rasový (etnický) původ, a nikoli z důvodu jiného, je zcela zjevně nesplnitelný, neboť prokázat motivaci (pohnutku) žalované strany je z povahy věci vyloučeno."

25. Důkazní břemeno tedy neleží pouze a výlučně na straně žalované, ale též na straně žalující. Žalobce je tak povinen prokázat znevýhodňující zacházení, tedy že s ním bylo ve srovnání s tzv. komparátorem (osobou ve srovnatelné situaci) zacházeno znevýhodňujícím způsobem z diskriminačního důvodu. Pokud strana žalující svou část důkazního břemene unese, dochází k přesunu důkazního břemene na žalovanou, která prokazuje svá tvrzení, že k diskriminaci na základě zakázaných důvodů v daném případě nedošlo. Jinými slovy, v případě, že dojde k přesunu důkazního břemene, žalovaný musí prokázat, že jeho rozhodnutí je odůvodněno nikoli diskriminačními (zakázanými) důvody, nýbrž jinými (přípustnými) důvody (srov. též rozsudek Soudního dvora EU ze dne 17. července 2008, S. Coleman proti Attridge Law a Steve Law, C-303/06, bod 55).

26. Stěžejní úvahou v diskriminačních sporech tedy je, zda v konkrétním případě žalobce důkazní

břemeno unesl a založil tím přesun důkazního břemene na žalovaného; taková úvaha musí vyplynout ze skutkových okolností konkrétního případu. Pro vztahy zaměstnanec - zaměstnavatel je nicméně typické, že z hlediska přístupu ke skutečnostem prokazujícím diskriminační jednání je pozice zaměstnance zpravidla značně oslabena. Po zaměstnanci tedy není namístě vyžadovat předkládání takových důkazů, k nimž nemůže mít přístup, či s nimi nemůže disponovat. Při rozhodování o přenosu důkazního břemene za žalobce na žalovaného je zároveň nutno zohlednit i to, že přímý důkaz diskriminace ze strany žalobce zpravidla nemůže být předložen (srov. Boučková, P., Havelková, B., Koldinská, K., Kühn, Z., Kühnová, E., Whelanová, M.: Antidiskriminační zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 350).

27. Samotné rozhodnutí zaměstnavatele, kterému ze zaměstnanců (zda muži nebo ženě) ukončí pracovní poměr, jistě nelze bez dalšího za diskriminační považovat, resp. taková skutečnost sama o sobě nezakládá přesun důkazního břemene na žalovaného. K této skutečnosti musí přistoupit ještě další okolnosti (důkazy), které vyvolají důvodné (důvody podložené) podezření, že v daném případě bylo jednání zaměstnavatele vedeno diskriminačními motivy. Je-li naplněna podmínka rozdílného zacházení, k přenosu důkazního břemene bude třeba přistoupit, pokud z důkazů předložených žalobcem vyplyne alespoň rozumná pravděpodobnost, že k diskriminaci došlo (srov. Boučková, P., Havelková, B., Koldinská, K., Kühn, Z., Kühnová, E., Whelanová, M.: Antidiskriminační zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 345-346).

3. Vysvětlete podstatu argumentu a simili v uvedeném rozhodnutí ÚS

II.ÚS 1146/07 #1 Nykodým Jiří STĚŽOVATEL - FO 7. 6. 2007 Usnesení

Pokud je v souladu s argumentací a **simili** zásadně přípustné obnovení vyživovací povinnosti mezi rodičem a dítětem v situaci obnovení soustavné přípravy dítěte na budoucí povolání dalším studiem, tím spíše je zásadně přípustné pokračování vyživovací povinnosti za trvání soustavné přípravy dítěte na budoucí povolání v situaci bezprostřední návaznosti jednoho studia na jiné. Na tom nic nemění v zásadě správný názor obecných soudů v posuzovaném případě, že jakkoliv je právo na vzdělání ústavně zaručené, nemůže být studium dítěte a mladistvého podporované zákonnou vyživovací povinností rodiče nekonečné.

4. Vyhledejte a zhodnoťte argumenty v následujících diskusích

- × <https://www.youtube.com/watch?v=RgkDKwp9EdI>
- × <https://www.youtube.com/watch?v=vnUweeYz9Jk>
- × <https://www.youtube.com/watch?v=z9Z40kliTuQ>
- × <https://www.youtube.com/watch?v=0ABP1JH8L9Q>
- × <https://www.youtube.com/watch?v=uSndtUDj618>

5. Vysvětlete argument a maiore ad minus

II.ÚS 3054/12 #1

Balík Stanislav STĚŽOVATEL - FO

6. 11. 2013

Usnesení

Obecným soudem uváděný důvod nezaplacení soudního poplatku neodpovídá podle mínění stěžovatele zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť není-li zpoplatněn samotný návrh na nařízení exekuce, není, při použití argumentu a maiore ad minus, na místě zpoplatňovat ani dílčí procesní návrh učiněný již v rámci probíhající exekuce. Napadeným rozhodnutím obvodního soudu, potažmo samotnou exekucí, se stěžovatel cítil být dotčen i ve svém právu na majetek. Závažnost tohoto zásahu přitom stěžovatel odvíjel od skutečnosti, že namísto ochrany jeho práv a naplnění požadavku na minimalizaci zásahu způsobené prováděnou exekucí na nezbytně nutnou míru, byla ze strany obecného soudu poskytnuta ochrana "zjevně šikanóznímu výkonu práva či extrémně liknavému procesnímu postupu oprávněné".

6. Per analogiam: vysvětlete

I.ÚS
1119/15
#1

K počítání tříměsíční lhůty k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě dle § 72 odst. 1 trestního řádu

Šimáčková
Kateřina

STĚŽOVATEL - 16. 6.
FO 2015

Nález

Návrh i obě alternativy rozhodnutí soudu předpokládají, že se obviněný fyzicky nachází ve výkonu vazby, na rozdíl od rozhodnutí o vzetí do vazby, které naopak právní podklad pro faktický výkon vazby teprve zakládá. Pokud v době nejpozději 15 dnů před uplynutím lhůty tří měsíců od rozhodnutí stížnostního soudu o vzetí do vazby není obviněný dodán do výkonu vazby, a není tak možné podat návrh dle § 72 odst. 2 trestního řádu, a přezkoumat, zdali nepominuly důvody vazby uvedené v původním rozhodnutí stížnostního soudu o vzetí do vazby, a rozhodnout o dalším trvání vazby dle § 72 odst. 1 věta první trestního řádu, je nutno na základě § 72 odst. 1 trestního řádu per analogiam dovodit, že marným uplynutím tříměsíční lhůty pominuly účinky původního rozhodnutí, a vazba, tedy přesněji oprávnění a povinnost orgánů činných v trestním řízení vazebně zajistit osobu obviněného, ztrácí právní opodstatnění. V opačném případě by mohlo dojít k absurdním situacím, kdy by kupř. usnesení stížnostního soudu o vzetí do vazby z koluzního důvodu mělo být "realizováno" proti obviněnému fakticky pobývajícimu na svobodě i třeba přes jeden rok v době, kdy by již dávno byli vyslechnuti všichni svědci a nehrozilo by jiné maření objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání. Hypotetické ponechání právních účinků rozhodnutí o vzetí do vazby proti osobě neomezené na svobodě na jakkoli předem nestanovitelnou dobu by jistě šlo zcela proti intencím trestního řádu ohledně pravidelného komplexního přezkumu důvodnosti vazby na základě posouzení aktuální situace obviněného a okolností trestní věci, otvíralo by prostor pro možné zneužití a způsobovalo by stav právní nejistoty. Jestliže je v takové situaci po uplynutí lhůty a zániku právních účinků "neralizovaného" rozhodnutí o vzetí do vazby nadále dán některý z důvodů vazby podle § 67 trestního řádu, je namíste postupovat v intencích trestního řádu, tedy obviněného předvolat, předvést nebo zadržet a zajistit tak jeho přítomnost u výslechu, a pokud to není možné, vydat příkaz k jeho zatčení.

